МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Факультет **Педагогічний**

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

СИЛАБУС

ФОРМУВАННЯ МІЖПРЕДМЕТНОЇ ЕСТЕТИЧЕОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»
Спеціальність А3 Початкова освіта
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 26 серпня 2025 року.

Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Формування міжпредметної естетичної компетентності у молодших школярів
Викладач (-і)	доц. Барило С.Б.
Контактний телефон викладача	0681855403
E-mail викладача	svitlana.barylo@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Один раз на тиждень (вівторок)

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Формування міжпредметної естетичної компетентності у молодших школярів» – складова блоку вибіркових дисциплін професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи. Її вивчення передбачає розв'язання низки завдань: ознайомлення з поняттями компетентність, компетенція, естетична компетентність, міжпредметна компетентність; історичними аспектами генезису мистецьких жанрів і стилів, їх різновидами, формування навиків оперувати різними видами аналізу мистецьких творів, явищ та їх інтерпретації; розвивати творчі здібності, креативність, естетичний смак, естетичну культуру учнів; збагачувати власний естетичний досвід для подальшого використання у професійній діяльності.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою курсу **є** оволодіння змістом і методикою естетичної діяльності, широким спектром мистецьких стилів і жанрів, складним компонентом знань, пов’язаних із специфікою формування естетичної компетентності на уроках, а також для організації позакласної виховної роботи в початковій школі.

Основними цілями вивчення дисципліни є формування в міжпредметної естетичної компетентності в учнів початкової школи. Опанування курсу здобувачами вищої освіти передбачає розробку організаційно-методичного супроводу формування в учнів знань і уявлень про мистецтво, літературу, рідний край; виховання позитивного особистісного ставлення до естетичних цінностей.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності:

СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров’язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного

мислення та формування ціннісних орієнтацій.

СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.

Результати навчання:

ПР-05. Організовувати освітній процес із використанням цифрових технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечногго використання цифрових технологій та сервісів

ПР-06. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПР-07. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових, індивідуальних, особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПР-09. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПР-12. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	10
практичні заняття	20
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

сьомий	**Початкова освіта**	**Четвертий**	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.			
	лекції	практичні заняття	Лабора-торні заняття	сам. роб.
Тема 1. Міжпредметна естетична компетентність.	2	4		10
Тема 2. Комунікативний етикет як складова естетичної компетентності.	2	4		15
Тема 3. Поняття про стиль у мистецтві та літературі.	2	6		15
Тема 4. Поняття про жанр у мистецтві та літературі.	2	4		10
Тема 5. Театрально-сценічні жанри.	2	2		10
ЗАГ.:	10	20		60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна	Залік максимальна оцінка – 100 балів. Оцінка включає 95 балів заняття та 5 балів за написання

система оцінювання навчальної дисципліни	контрольної роботи.
Вимоги до письмових робіт	Контрольна робота виконується на останньому практичному занятті, оцінюється в 5 балів. Завдання для контрольної роботи створюються на основі тем, які даються на самостійне опрацювання студентам. Для заочної форми навчання домашні роботи виконуються студентами в електронному варіанті за 5 днів до початку сесії.
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 100 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Система оцінювання успішності передбачає поточний контроль, який має на меті регулярно оцінювати розуміння та освоєння навчального матеріалу студентами з даного курсу. В рамках цього контролю оцінюється якість виконання практичних, творчих і пошукових завдань, які включають аудиторну і позааудиторну роботу, а також здатність усно або письмово відтворювати навчальний матеріал. Важливою частиною поточного контролю є перевірка. Студенти з низьким рівнем успішності (менше 50 б.) підсумкового контролю не допускаються.до підсумкового контролю.
Підсумковий контроль	Формою контролю є екзамен, який проходить у тестовій формі на платформі https://d-learn.pnu.edu.ua/

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: Письмові роботи: виконуються з дотриманням академічної доброчесності.
Академічна доброчесність: списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонено.
Відвідування занять: відвідування занять є обов'язковим, пропущені заняття з поважної причини відпрацьовуються.
Неформальна освіта: наявність сертифікату онлайн-курсу для вчителів початкової школи (EdEra, Нова українська школа – 60 год.) оцінюється у додаткові 5 балів до загальної кількості балів.

8. Рекомендована література

1. Берека В. Є., Галас А. В. Професійна компетентність вчителя початкових класів: навчально-методичний посібник для вчителів. Харків : Вид-во «Ранок». 2018. 182 с.
2. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація: Навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 20016. 256 с.
3. Головань М. С. Компетенція і компетентність: досвід теорії, теорія досвіду. *Вища освіта України*. 2008. № 3. С.23–30.
4. Головань М. С. Компетенція та компетентність: порівняльний аналіз понять. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2011. № 8 (18). С. 224–234.
5. Гриценко І. Проблеми естетичного виховання молодших школярів у сучасних умовах. *Науковий вісник Ужгородського національного університету.* Серія : Педагогіка. Соціальна робота. 2011. Вип. 20. С. 23-25.
6. Гузь О. Науково-методичні основи гуманної педагогіки. *Початкова школа*. 2010. № 7. С.1-3.
7. Довга Т. Імідж сучасного вчителя: навч.-метод. посіб. Кіровоград : ПП «Екслюзив – Систем», 2015. 146 с.

8. Імпресіонізм // Літературознавча енциклопедія: у 2 т. / авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. Київ : ВЦ «Академія», 2007. Т.1 : А-Л. С. 415-418.
9. Імпресіонізм // Лексикон загального та порівняльного літературознавства Голова ред. А. Волков. Чернівці : Золоті литаври, 2001. С. 223-225. 634 с.
10. Кайданова Л. Професійна компетентність та імідж сучасного викладача. *Гуманітарний вісник.* 2019. № 17. С. 24–29.
11. Класицизм // Енциклопедичний словник класичних мов / Л. Л. Звонська, Н. В. Корольова, О. В. Лазер-Паньків та ін. ; за ред. Л. Л. Звонської. 2-ге вид. випр. і допов. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2017. С. 250.
12. Класицизм // Українська музична енциклопедія. У 2 т. Т.2. [Е – К] / гол. редкол. Г. Скрипник. Київ : Видавництво Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології НАН України, 2008. С. 424.
13. Мальов С. В. 1 Формування естетичної компетентності дітей молодшого шкільного віку засобами музики в контексті професійної підготовки майбутніх учителів. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти. Вип.32. 2024. С. 125-134.
14. Масол Л.М. Ігрові художньо-педагогічні технології у процесі викладання інтегрованого курсу „Мистецтво”. *Початкова школа*. 2007. №1. С.46-55.
15. Марченко, Є. Сприйняття єдиного емоційного тону різними видами мистецтв. *Мистецтво в школі*. 2008. № 5. С. 69-70.
16. Неклопочіна Є. Систематизація естетичного досвіду молодших школярів у процесі взаємодії видів мистецтв. *Мистецтво в школі.* 2018. № 5. С. 65-69.
17. Пагута Т. І. Роль естетичного виховання в розвитку особистості молодшого школяра. *Проблеми сучасної педагогічної освіти. Педагогіка і психологія*. 2013. Вип. 39(4). С. 108-115.
18. Савченко О. Я. Уміння вчитися – ключова компетентність молодшого школяра: посібник. Київ: Педагогічна думка, 2014. 175 с.
19. Тодосієнко Н. Л., Барановська І. Г. Формування мистецької компетентності дітей як необхідна складова професійної підготовки майбутніх учителів. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти. Вип.32. 2024. С.114-124.
20. Тодосієнко Н. Л., Мальов С. В. Професійна підготовка майбутніх вчителів початкових класів до формування міжпредметних естетичних компетентностей дітей молодшого віку. Мистецька освіта XXI століття виклики сьогодення: Мат-ли VIII Міжнародної науковопрактичної конференції, 27-28 квітня 2023 року. Ужгород, 2023. С. 162-167.
21.Хлєбникова Л. Формування художньо-естетичної компетентності учнів засобами синтетичних мистецтв у процесі інтегрованої мистецької освіти. *Початкова школа.* 2019. № 6. С. 39-45.
22. Яновська Н. Мистецтво навчання або навчання через мистецтво. *Початкова школа.* 2015. № 9. С. 47-49.
.

Викладач: Барило С.Б. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри початкової освіти та освітніх інновацій.